

pred cesarskim gradom v Gëdölle so pomnožili. Cesar pridejo prve dni januarja na Dunaj. Novine pravijo, da bo cesarjevič Rudolf (roj. 1858.) zaročen z Matildo (roj. 1863), hčerjo saksonskega princa Jurija. — Gosposka zbornica je sprejela podaljšanje vojaške postave. Pri tej priliki je rekel grof Leon Thun: obžalovanja vredni so evropski narodi, da so prisiljeni toliko za vojake žrtvovati; ali sred oborožancev neorožani biti ne smemo, temu bo le vseobčna vojska konec storila tako, da bodo opešani narodi sami radi drago orožje odložili. — Nemške škofije marljivo nabirajo denarjev za sv. očeta; št. Pölteuska je odposlala blizu 3000 fl. To je posneme vredno! — Železarijsko društvo v Judenburgu slabo gospodari, lani je imelo 140.000 fl. zgube, v rezervi je še le 360.000 fl. Ko bodo upravni svetovalci še te potrošili, tedaj bo konec društvu, delničarji pa si lahko s brezvrednostnimi delnicami nos obrišejo. Kranjska dežela dobi 18% deželne naklade zavolj povešanih šolskih stroškov. Z Italijo se je sklenila nova kupčijska nagodba, ki obvelja 1. februarja. — Koroški liberalci nič niso zadovoljni s poslancem Jeserniggom, ker večno doma čepi namesto da bi šel v dunajski državni zbor, v kateri se je izvoliti dal; poslali so mu nezaupnico. Bržčas se bo g. Jesernigg za ovo nezaupnico malo brigal. — Ogerski minister Szapary stoji pred dvermi judovskega barona Rothschilda in prosi, naj mu ta nekoliko milijonov na posodo da za ubogo Ogersko! Slovake trpinčijo Magjari najbolj; jihovej Matici so pobrali vse premoženje in je rabijo za se. Sedaj je umrl Slovak g. Jan. Martinek ter Slovaškej Matici volil 100.000 fl. Bržčas bodo tudi ta denar Magjari pograbili. Dostavimo še dnes, da ogerski minister Pauler izdeluje postavo, po kateri bodo vsi učitelji v 3 letih morali toliko znati magjarski, da bodo v magjarsčini učili otroke; če ne, zgubijo službo. Hrvatom sta umrla 2 pridna poslanca: Jakič in Mesič, s bosenskim in hercegovinskimi odličniki pa delajo na to, da bode Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Hrvatska in Slavonija ena dežela z enim deželnim zborom. Bog daj! V Sarajevu je začela s 1. jan. poslovati nova cesarska deželna vlada. Načelnik je vojvoda Württemberg. Vladi ni list izhaja v hrvatsko-srbskem jeziku, tiskan v latinici in cirilici; novih žandarjev ima 3500 mož na razpolago. Pri Vranduku so pionirji napravili za stezo 53 metrov dolgi „tunnel“. Slišati je, da so 3 divizije pripravljene mahitati proti Novemupazarju!

Vnanje države. Italijani močno rovljejo v Albaniji, katero hočejo Turkom vzeti. Listi pravijo, da Avstrija tega ne bo dovolila. To kaže na boj proti Italiji. — Nemški Bismark boče colnino na tuje blago tako povzvišati, da bo mu dajala po 70 milijonov na leto. Za toliko hoče potem dačo pri zemljiščih znižati. To je prav pametno! Menj pametno pa je, da preganjauja katoličanov še ne misli ustaviti. Francoskih republikancev glavač in freimaurer Gambetta je precej v zadregi. Očitajo

mu, da je ob času pruske vojske kot minister ukradel 264 milijonov. V Španjskem hudo vre, ravno tako, kakor na Laškem. Republikanci strežejo kraljema po življenju. Na Ruskem so morali več vseučilišč zapreti, ker so dijaki preveč razsajali. Angležem je lani morje razbilo 1500 ladjij, škoda se ceni na 64 milijonov. Rumuni so od evropskih velevlad prisiljeni Judom priznali državljanske pravice. Dolgo so se proti tej nesreči branili. Bolgari v Macedoniji se brabro vojskujejo zoper Turka in so nesrečo pred Melnikom popravili. S pomnoženimi četami stojijo pred njim. V Carigradu je zopet bila krvava rabuka. Izstradani vojaki in drugi reveži so začeli po mestu ropati in klati. Sultan je punt komaj zatrl. Angleži so ta teden grdo legali in poročali, da so vzeli v Afganistanu mesto Dželalebad in da bodo kmalu mir sklenoli s Jakub-Khanom, sinom pobeglega vladarja, ter pridobili velik kos zemlje. To je zlegano. Dželalebad so sicer vzeli, toda dalje si ne upajo. Jakub-Khan ni prišel k njim, ampak se pripravlja močno na boj. Vojska se še le prav za prav začne. Rusi zbirajo v Taškentu veliko vojsko, a ne vé se prav, ali proti Kitajcem ali proti Angležem!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradača do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

IV. Župan v Vuki je brž razdelil med nas številke onih hiš, v katerih nam je bilo prenočiti. Meni se je takoj tamošnji učitelj uljudno ponudil, da mi če drage volje pokazati stanovanje, pripravljeno pri ondotnem poštenem cerkovniku v majhni pa snažni sobici, kjer sem našel skromno pobištvo obstoječe iz posteljce, mizice in stolea. Go beli steni pa je viselo mnogo prav čednih pedobie, kakor: Mater dolorosa, Ecce homo, Jezusovo krščenje v Jordanu, sv. Mihael, sv. Ignacij, Jezus zdravje bolenikov s českim podpisom: „W aëm byl život“ (Jan. 1, 4) in edna vekša slika v zlatih okvirih, predstavljajoča nebeški raj „das Paradies“. Na višini kraljuje v svojej nebeškej gloriji presveta Trojica, na desni in levi strani obdana od nebrojne množice angelčkov, od katerih edni popevajo, drugi na harpe igrajo in tretji molijo. Za angelji stojé brezštevilne vrste izvoljenih starega in novega zakona: očakov, prorokov, kraljev, mučnikov, spoznavalcev, devic, papežev, škofov, mešnikov, menihov, nun, kmetov, beračev, ovčarjev, katerim vsem se pozna na obrazih neizmerno, ker nebeško veselje. Ali „majstor“ od podobarjev! Kamo pa si postavil može v vojaški obleki, da ni nobenega najti niti med najposlednjimi, ki že skoro trona božjega videti ne morejo, kec so njim drugi na poti? Taka samopridna misel mi je šinila v glavo, ko sem ogledoval te nebeščane, ki

so zastopali skoro vse meni znane stanove, le od vojaškega ni bilo ne duha ne sluha. Takega razločka menda vendar ne bode v nebesih? Bog ne daj! Popoludne ob treh je bil skupen obed za častnike, pripravljen pri tukajšnjem mesarju in edinem gostilničarju. O tem možu sem uže v Oseku po novinah čital, da je hotel nedavno svojo ženo zaklati. V Vuko dospevši zvedel sem koj, da je ta vest sicer žalostna ali resnična. Zunanost tega gospodarja res ni prikupljiva. Lasje so mu kodrašti, čelo temno zgrbančeno, oči nemiruo semo tamo švigajoče, mršave brke pod nosom, kakor ostru krtača, in kedar se posilno nasmeji, zdi se ti, da vidiš zobe — tigra, krvoloka. Žena njegova, kterej je z nožem vrat globoko prerezal, ležala je ranjena in bolna, v licu bleda kakor zid, ravno pri onem posestniku, pri katerem je bilo meni stanovanje odločeno. Učitelj sosedne občine, vprašan, kako se morejo take reči pri bogatej hiši goditi, mi je hladnokrvno odgovoril: kakov mož, takova žena. Eden greši na tej strani, drugi na drugej. Vrhu tega še mož, kakor mesar, ne pozna razločka med človekom in živadjo. Kakor, če se je pripravljaj, da zakolje tele, tako si je tudi priredil nož, ko je zgrabil ženo in jej zasadil jeklo v vrat, kateri bi njej bil brez dvombe odrezal, ko bi ne bili reve domači ljudje divjaku iz krempljev iztrgali. Kaj ne, da je bilo veselje obedovati pri takem osterijašu, kterege so imeli čez dva dni žandarji odgnati, ter ga izročiti pravici v železne roke? Pili smo slabo, a jedli še slabeje, zato pa tem draže plačali. Dva dni me je po teh prestanih jedilih glava bolela; kako se je denarnej mošnji godilo, nečem niti besedice žgniti. Po obedu stopim po vasi, da si jo nekoliko ogledam. Vuka steje okoli 60 hiš in 600 prebivalcev in leži v prijazni dolini ob pritoku „Vuka“, ki je bila neki iz Rimljanom znana (fluvius Hialca) radi svojih močrjav. Napenjali so vse sile, da jih usuše in rečice urelijo. Starin iz onih davnih časov nahaja se nekje še obilo v tej okolici. V poznej dobi, posebno na turškega nasilstva in gospodarstva, zane-manjena so bile naredbe rimske, in Vuka je zopet postala velika nadloga za te kraje. Na sredi dolge vasi stoji majhna sv. Jožefu posvečena cerkvice, podružnica fare Ponitovce. Revna je in prav potrebna poprave, ki se bode k letu pričela po sodbi in nadah njenega cerkovnika. Po vrtovih so razna drevesa kar pokala in se šibila najlepšega in najplemenitejšega sadja.

Drogga dne 31. julija na prelepi god sv. Ignacija mislili smo ob petih zapustiti Vuko. Ali ko se prebudimo, dežilo je, ali kakor pravijo Slavonci padala je kiša, kakor bi lilo iz škafa. Da si le spod kapa stopil, bil si moker ko miš. Na česti se ti je vdiral, da bi si lahko obe nogi spalnil. Vojaki pešaki so gazili po debelem blatu, kakor po visokem snegu. Vse obnebj je bilo je edna črna mekla, ki nam je protila popolnoma pot za-

staviti. Kteri smo sedeli na vozovih, tiščali smo se drug k drugemu, govorili pa nič. Vsak je pre-mišljeval le svojo osodo in le lastnim vsakojakim mislim se udajal ne maraje za sotovarše, ki so zaviti v težke plajšče in smrdljive dežne kabanice kručali na svojih sedežih, kakor ponočni strahovi. Lepe kraje, kakor: Širokopolje, Sanico in druge smo zadeli, ali v takem neugodnem vremenu nismo se za nje niti zmenili ne. O poludne došli smo lačni, od glave do nog blatni in mokri, nekateri celo bolehati v Djakovar. Vsak je skušal, da pride brž ko brž pod streho. Vsaj ni hotelo silno de-ževje niti za minutico prenehati. Mestjani so gle-dali kroz line, vrata, strešna okna, kroz hodnike in koridore ter so nas srčno omilovali. Hvala Bogu! jaz sem kmalu pregazivši dolgo blatno ulico našel svoje stanovanje, ki mi je bilo odločeno pri vrlem mestnem župniku in dekanu, doktorju bogoslovja in modroslovja g. Voršaku, kterege ljubeznjivi starši so me lepo sprejeli in še lepše pogostili, tako da sem si v kratkem sključene ude poravnal. Učeni g. parok (župnik) je študiral 7 let v Rimu, kder je njegov brat, marljiv hrvatski pisatelj, kanonik v zavodu sv. Hieronima. Pri sinu v Djakovaru stanujeta stara oče in mati, — presrečna roditelja, ki imata tako izgledne otroke. Tretji sin je bogat in čislán trgovec v Beču; hčer edina pa vestna učiteljica v Oseku. Družina je iz mesteca Iloka doma in se piše pravo Dvoršak; nemški bi bilo Hofbauer. Sloviti menih Klement Maria Hofbauer, ki je toliko let na Dunaju blaženo deloval, zame-nil je svoje slavjansko ime Dvoršak v nemško Hofbauer. G. župnik zajedno škofovski svetovalec ima izborna knjižnico, v kterej najdež najzname-nitejša stareja in noveja slovstvena dela za vse stroke bogoslovskih ved, modroslovnih znanostij pa tudi za druge študije. Drago mi je bilo muditi se v teh prostorih, kder so se leskatali raz čednih polie velecenji duševni proizvodi nedosegljivih cerkvenih velikanov in mojstrov, pred kterimi velja: humiliate capita vestra, ponižajmo svoje ohole prazne glave. Proti večeru se je k sreči nebo zve-drilo. Zato se podam z g. župnikom v novo stolno cerkvo Djakovačko. O krasota in divota, ki ma-mite in jemljete človeku pogled! Tukaj se mora vsakdo počutiti navdušenega, zavzetega za čast in slavo božjo. (Dalje prih.)

Smešničar I. Kateket vpraša otroke v šoli: „Kako so pa vedli modri na jutrovem, da je rojen Odrašnik svetá?“ Brž se eden fantov odreže: „V kolendar so pogledali.“ — J. U.

Razne stvari.

(Milostljivi knez in škof) so 40 fl. od obresti 1000 fl. kateri znesek so družbi duhovnikov darovali, vendar podeljenje sebi pridržali, podarili č. g. G. Zabukošku, župniku v Žičah, ki za blagodušni dar javno izreka svoje najprisrčnišo zahvalo!